	โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา		
	วิธีปฏิบัติงาน (Work Instruction)	เอกสารหมายเลข : WI-YH-PCT-036	จัดทำเมื่อ : 08/01/2567
		ฉบับที่ : A วันที่ออกเอกสาร : 08/01/2567	แก้ไขครั้งที่ : 05 หน้าที่ : 1 ของ 4 หน้า
เรื่อง : แนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระหว่างนำส่งโรงพยาบาล (Pre-hospital)			
หน่วยงาน PCT	กลุ่มงาน -		
<p>วิธีปฏิบัติงาน</p> <p>เรื่อง : แนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระหว่างนำส่งโรงพยาบาล (Pre-hospital)</p> <p>PCT</p> <p>โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา จังหวัดยะลา</p>			

ผู้จัดทำเอกสาร

(นางสาวอัญชญา โชติช่วง)

ทีม PCT รพร.ยะหา

ผู้ทบทวนเอกสาร

(นายสุภาวุฒิ มงคลมะไฟ)

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ

ผู้อนุมัติใช้

(นายทินกร บินหะยือารง)

ผอ.รพร.ยะหา

Safety Transfer

แนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระหว่างนำส่งโรงพยาบาล (Pre-hospital)

ในระบบการดูแลผู้ป่วยนอกโรงพยาบาล (EMS) นั้น ขั้นตอนต่อเนื่องจากการรักษาผู้ป่วยจากจุดเกิดเหตุคือ การนำส่งผู้ป่วย ซึ่งในขั้นตอนนี้การดูแลผู้ป่วยยังมีความสำคัญ เพราะผู้ป่วยสามารถมีอาการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ในขั้นตอนการนำส่งผู้ป่วยนี้ ยังหมายรวมถึงการส่งต่อข้อมูลผู้ป่วยหรือการรายงาน สถานการณ์แก่โรงพยาบาลปลายทางที่รับผู้ป่วย มีกระบวนการดูแลผู้ป่วยระหว่างนำส่ง ดังนี้

1. การประเมินอาการซ้ำ (re-assessment)

ผู้ป่วยระหว่างนำส่ง ปฏิบัติตามหลักการเดียวกับ initial assessment (primary survey) ตาม กระบวนการประเมิน ABCDE เพื่อประเมินภาวะคุกคามต่อชีวิตที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงหลังได้รับการ แก้ไขรักษาเบื้องต้น (resuscitation) ในขั้นตอนการนำส่งผู้ป่วยนี้ หากมีเวลาเพียงพอและสถานการณ์เอื้ออำนวยและผู้ป่วยมีอาการคงที่ และไม่มีภาวะคุกคามต่อชีวิตแล้ว อาจจะมีการประเมินอย่างละเอียด ด้วยกระบวนการ secondary survey (head to toe examination) เพื่อตรวจหาการเจ็บป่วยหรือการ บาดเจ็บที่ยังตรวจไม่พบในตอนแรก รวมทั้งมีการซักประวัติเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ซึ่งการซักประวัตินี้มักจะ ใช้หลักการซักประวัติแบบ SAMPLE ซึ่งมีความหมายดังนี้

S = Sign and Symptom อาการของผู้ป่วย

A = Allergy ประวัติการแพ้ยา หรืออาหาร

M = Medication ประวัติการใช้ยาประจำ ตัว

P = Past History ประวัติโรคประจำ ตัว

L = Last oral intake การรับประทานอาหารมื้อล่าสุด

E = Event or Illness เหตุการณ์หรือการเจ็บป่วยครั้งนี้

นอกจากการดูแลผู้ป่วยแล้ว ยังต้องมีการส่งข้อมูลหรือรายงานสถานการณ์ แก่โรงพยาบาลปลายทางที่รับผู้ป่วย โดยการส่งต่อข้อมูลควรเป็นการส่งต่อที่มีรูปแบบชัดเจน เพื่อไม่ให้ข้อมูลมีการ คลาดเคลื่อนและมีความครบถ้วน เช่น

การใช้ระบบส่งข้อมูลแบบ MIST ในผู้ป่วย trauma เป็นต้น

M = Mechanism of injury/scene

I = Injury part

S = Sign > vital sign, sign and symptom

T = Treatment

2. การสังเกตอาการและเฝ้าระวัง (continuous monitoring)

ในภารกิจการดูแลผู้ป่วยในงาน EMS นั้น เป็นภารกิจที่มีการใช้ระยะเวลาในการนำส่งผู้ป่วยช่วง สั้น ๆ ฉะนั้น กระบวนการในการเฝ้าระวังติดตามอาการผู้ป่วย (continuous monitoring) อาจจะได้ปฏิบัติจนครบถ้วน แต่หลักการดังกล่าวใช้กระบวนการเดียวกันกับ การรักษา initial assessment and resuscitation โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ABCDE โดย มุ่งเน้นเฝ้าระวังอาการของภาวะคุกคามชีวิตที่ตรวจ พบและให้การรักษาไปแล้ว ว่ามีอาการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และให้การ รักษาหรือแก้ไขระหว่างนำส่ง โรงพยาบาล

ในขั้นตอน continuous monitoring นอกจากตรวจประเมินซ้ำและให้การรักษาแล้ว สิ่งสำคัญที่ต้องปฏิบัติควบคู่ตาม ไปด้วย คือ การบันทึกการปฏิบัติงานและรายละเอียดต่าง ๆ การรายงาน สถานการณ์ต่อเนื่อง และการปฏิบัติตามคำสั่งการ และควบคุมการรักษาทางการแพทย์ (medical direction) อย่างเคร่งครัด

3. การสั่งการและควบคุมการรักษาทางการแพทย์ หรือการอำนวยการทางการแพทย์ (medical direction or medical control)

การสั่งการและควบคุมการรักษาทางการแพทย์ หรือการอำนวยการทางการแพทย์ เป็นกระบวนการให้คำปรึกษา หรือ การให้ความช่วยเหลือผู้ปฏิบัติการฉุกเฉิน เพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยและ การปฏิบัติการฉุกเฉินเป็นไปตามมาตรฐานและตาม หลักการของการรักษาผู้ป่วยนอกโรงพยาบาล medical direction or medical control นั้น โดยกฎหมายแล้วเป็น ปฏิบัติการที่ดำเนินการโดยแพทย์อำนวยการปฏิบัติการฉุกเฉิน (พอป. หรือ medical director) หรือโดยผู้ควบคุมให้คำปรึกษา ทางทางการแพทย์ฉุกเฉินตามแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ภายใต้การควบคุมของ พอป. แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

Online medical direction หรือการอำนวยการตรง

เป็นปฏิบัติการอำนวยการ ที่มีการติดต่อสื่อสารโดยตรง ระหว่างแพทย์อำนวยการ กับผู้ปฏิบัติการฉุกเฉิน ขณะกำลัง ปฏิบัติหน้าที่ขณะนั้น ผ่านช่องทางการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิทยุ สื่อสาร โทรศัพท์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรือ ระบบสื่อสาร ควบคุมระยะไกล (Tele-monitoring หรือ Tele-medical control) เป็นต้น

Offline medical direction หรือการอำนวยการอ้อม

เป็นปฏิบัติการอำนวยการ ที่ไม่มีการติดต่อสื่อสารโดยตรง ระหว่างแพทย์อำนวยการ กับผู้ปฏิบัติการฉุกเฉิน ที่ปฏิบัติ หน้าที่ขณะนั้น แต่เป็นการสร้างทางแนวทางการรักษาหรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่ออกโดย พอป. หรือที่ได้ผ่านการอนุญาตจาก พอป. (clinical practice guideline หรือ protocol) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติการฉุกเฉิน ได้หรือนำไปใช้ดูแลผู้ป่วยปฏิบัติตาม ตัวอย่าง เช่น

- แนวทางการรักษาผู้ป่วยน้ำตาลตาลในเลือดต่ำ (hypoglycemia)
- แนวทางการรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (acute stroke)
- แนวทางการรักษาผู้ป่วยเจ็บหน้าอก จากโรคกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน (acute MI)
- แนวทางการรักษาผู้ป่วยติดเชื้อรุนแรง (sepsis)
- แนวทางการรักษาผู้ป่วยหัวใจเต้นผิดจังหวะ (arrhythmia)

ผู้จัดทำเอกสาร	ผู้รับรอง	ผู้อนุมัติใช้
		
(นางสาวอัญชณา โชติช่วง)	(นายสุกฤทธิ มงคลมะไฟ)	(นายทินกร บินหะยือารง)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ	ผอก.รพร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต